

Tabulka základních neurčitých integrálů:

[1.]	$\int 0 dx = C$	
[2.]	$\int 1 dx = x + C$	
[3.]	$\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C$	pro $x > 0, n \neq -1$
[4.]	$\int \frac{1}{x} dx = \ln x + C$	pro $x \neq 0$
[5.]	$\int \sin x dx = -\cos x + C$	
[6.]	$\int \cos x dx = \sin x + C$	
[7.]	$\int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \operatorname{tg} x + C$	pro $x \neq (2k+1)\frac{\pi}{2}, k \in \mathbf{Z}$
[8.]	$\int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\operatorname{cotg} x + C$	pro $x \neq k\pi, k \in \mathbf{Z}$
[9.]	$\int \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} dx = \arcsin x + C$	pro $x \in (-1,1)$
[10.]	$\int \frac{1}{1+x^2} dx = \operatorname{arctg} x + C$	
[11.]	$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C$	pro $a > 0, a \neq 1$

[12.]	$\int e^x dx = e^x + C$	
[13.]	$\int \frac{f'(x)}{f(x)} dx = \ln f(x) + C$	
[14.]	$\int \frac{dx}{a^2 + x^2} = \frac{1}{a} \operatorname{arctg} \frac{x}{a} + C$	pro $a > 0$
[15.]	$\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - x^2}} = \arcsin \frac{x}{a} + C$	pro $x \in (-a, a), a > 0$
[16.]	$\int f(ax+b) dx = \frac{1}{a} F(ax+b) + C$	pro $a \neq 0$

Příklad 2

Vypočtete:

a) $\int (x^3 - 6x + 7) dx$

b) $\int (x - 2)^2(x^2 + 1) dx$

c) $\int \frac{2x^5 - 3x^3 + 1}{4x^3} dx$

d) $\int \frac{x^2 \sqrt[3]{x^2} - 5\sqrt[4]{x}}{x\sqrt{x}} dx$

5.1 Vypočtete:

a) $\int 3x^5 dx$

b) $\int \frac{1}{x^4} dx$

c) $\int \sqrt[7]{x^3} dx$

d) $\int x^3 \sqrt[5]{x^2} dx$

e) $\int \frac{x^2 \sqrt{x}}{x^5} dx$

f) $\int \sqrt[5]{\frac{x \sqrt[3]{x^2}}{\sqrt{x}}} dx$

5.2 Vypočtete:

a) $\int (5x^6 - 2x^4 + 3x - 1) dx$

b) $\int (2x - 3)^2 dx$

c) $\int (x^2 - 1)(x + 2)^2 dx$

d) $\int (5a + 2x)^3 dx, a \in \mathbb{R}$

Tři nejzákladnější metody integrace: 1) přímá, 2) per partes 3) substituční

2) per partes

Věta 1.3.1. (Integrovaní per partes, čili po částech)

Mají-li funkce $u(x)$ a $v(x)$ v intervalu (a, b) spojitou derivaci, pak v (a, b) platí

$$\int u'(x) \cdot v(x) dx = u(x) \cdot v(x) - \int u(x) \cdot v'(x) dx .$$

Poznámka

Integrační metoda se nazývá per partes (po částech), neboť se integrál z funkce $f(x) = u'(x) \cdot v(x)$ vypočte jen zčásti. Zbývá totiž vypočíst další integrál z funkce $g(x) = u(x) \cdot v'(x)$. Integrovaní metodou per partes vyžaduje určitou „prozíravost“, abychom volili funkce $u'(x)$ a $v(x)$ tak, aby byl integrál $\int g(x) dx = \int u(x) \cdot v'(x) dx$, pokud možno, jednodušší.

Příklad 1.3.1. Vypočtete integrál $\int (x^2 + x) \cos x dx$

Řešení:

Použijeme metodu per partes, přičemž položíme

$$u' = \cos x , \quad v = x^2 + x ,$$

takže $u = \sin x , \quad v' = 2x + 1 .$

Proto je $\int (x^2 + x) \cos x dx = (x^2 + x) \sin x - \int (2x + 1) \sin x dx .$

K výpočtu posledního integrálu opět použijeme metody per partes, přičemž položíme

$$u' = \sin x , \quad v = 2x + 1 ,$$

takže $u = -\cos x , \quad v' = 2 .$

Dostaneme $\int (2x + 1) \sin x dx = -(2x + 1) \cos x + 2 \int \cos x dx = -(2x + 1) \cos x + 2 \sin x + C_1 .$

Je tedy $\int (x^2 + x) \cos x dx = (x^2 + x) \sin x + (2x + 1) \cos x - 2 \sin x + C .$

Kdybychom v daném integrálu zvolili $u' = x^2 + x$, $v = \cos x$,

bylo by $u = \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2}$, $v' = -\sin x$ a daný integrál bychom dostali ve tvaru

$$\int (x^2 + x) \cos x dx = \left(\frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} \right) \cos x + \int \left(\frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} \right) \sin x dx , \text{ což je integrál složitější než}$$

původní.

Příklad 1.3.2. Vypočtete integrál $\int x^2 \ln x \, dx$

Příklad 1.3.4. Vypočtete integrál $\int x^2 e^{-x} \, dx$.